

ASOCIACE MUZEÍ
A GALERIÍ ČR, Z.S.

Západočeské muzeum v Plzni

pořádá

MEZINÁRODNÍ SEMINÁŘ

Evropské kořeny muzejní edukace Plzeň 2016

Plzeň 26. – 27. 4. 2016

Milí kolegové, milé kolegyně.

Jsem opravdu ráda, že jste si (opět) našli cestu k nám do Plzně. Věřím, že to bude stejně jako vloni přátelské a příjemné setkání lidí se stejným profesním zaměřením a smýšlením.

Dvoudenní seminář bude rozdělen do dvou tematických bloků – přednáškového a praktického.

Úvod v úterý 26. 4. 2016 bude věnován prezentaci mezinárodní asociace pro práci s dětmi **Hands on! International Association of Children in Museum** a možnostem spolupráce českých muzeí a galerií se zahraničními institucemi. Hostem dopoledního bloku bude viceprezidentka a členka představenstva Hands On! **Petra Katzenstein, Holandsko**, která představí nejen asociaci, ale také metodu práce s dětmi, kterou vyvinuli s kolegy v Jewish Historical Museum v Amsterdamu.

Poté budou následovat **příklady dobré praxe v české, moravské a slovenské muzejní a galerijní pedagogice**. Tématem jsou hlavní trendy v neformálním vzdělávání a představení nejnovějších projektů v oblasti mimoškolní edukace. Závěr dne bude věnován návštěvě **moderního centra vědy Techmania**. Kromě příspěvku vedoucího Vývojového centra bude zajištěna **komentovaná prohlídka expozic včetně návštěvy supermoderního 3D planetária**.

Druhý den - 27. 4. 2016- bude pokračováním **příkladů dobré praxe z ČR, zejména z oblasti galerijní edukace**. Prostor dostane také projekt Evropské unie **Kreativní Evropa**. Na závěr semináře bychom vás rádi pozvali do **Západočeské galerie** na **animaci a artefietickou dílnu** k výstavě „**Živly v nás: Katastrofa a její obraz v kultuře 19. století**“ ve výstavní síni „13“.

Za Západočeské muzeum v Plzni Denisa Brejchová

**International Association
of Children in Museums**

PROGRAM

ÚTERÝ 26. dubna 2016

10:00 – 10:30

Slavnostní zahájení

Seminář zahájí ředitel Západočeského muzea v Plzni PhDr. František Frýda.

DOPOLEDNÍ BLOK

Téma: Hands On! International Association of Children in Museum

Hands On! International Association Children in Museum je mezinárodní asociace muzeí a galerií pracujících s dětmi. Sdružuje více než 200 organizací ze 45 zemí. V České republice je zastoupena Západočeským muzeem v Plzni, které plní roli ambasadora, a Sladovnou Písek, jejíž ředitelka MgA. Tereza Dobiášová je členkou představenstva. Členy asociace jsou odborníci se společnou vizí: chtějí prezentovat mladým návštěvníkům muzea a galerie jako atraktivní a přátelské místo, kde se mohou pobavit a zároveň se zábavnou a nenásilnou formou vzdělávat. Hands On! vznikla v roce 1994, od roku 1996 pořádá odborné mezinárodní konference zaměřené na muzejní pedagogiku a neformální vzdělávání a uděluje cenu Children in Museum Award. Výroční, desátá konference s názvem Amsterdam 2015: Touch and Learn proběhla 13. – 16. října 2015 v nizozemském Amsterdamu. Příští konference v roce 2017 se bude konat v Plzni!

<http://www.hands-on-international.net/>.

10:30 – 11:00

Petra Katzenstein – Jewish Historical Museum v Amsterdamu a viceprezidentka Hands On! International Association Children in Museums

I Ask Method

Anotace: Metoda I ASK (tedy "ptám se") je praktický a volně aplikovatelný přístup, který má návštěvníkům muzeí pomoci ztratit ostych a otevřít se novým poznatkům, zkušenostem a nápadům. Tato metoda byla vyvinuta, testována a implementována v amsterdamském Židovském historickém muzeu (JHM) mezi lety 2007 a 2015. Důvodem bylo posílení vlivu prohlídek muzea na návštěvníky. Název I ASK je vlastně akronym odvozený ze čtyř základních předpokladů práce s touto metodou: INTENTION (záměr), ATTITUDE (postoj), SYSTEM (systém) a VIEW (náhled). Metoda představuje praktický nástroj, který poskytuje prostor pro participaci, dialog i sporné názory a současně umožňuje průvodci, aby se chopil specifických příležitostí vyplývajících z dynamiky situace a v přiměřené lhůtě vyvodil správné závěry.

Příspěvek bude tlumočen.

11:05 – 12:25

MgA. Tereza Dobiášová, Sladovna Písek a představenstvo Hands On! International Association of Children in Museum

Mezi galerií a divadelní performance: Nová země (Dobrodruzi) – Téma, o kterém je třeba mluvit, příběh, který je třeba vyprávět...

Anotace: Tématem výstavy Dobrodruzi je příběh migrace vesničanů ze západočeského Stodu na Nový Zéland v letech 1863 – 1865. Skvělý příběh a téma, které silně rezonuje se současnou realitou. Jak ho ale vyprávět v prostředí galerie tak, aby se návštěvníci dokázali jak vcítit do role „dobrodruhů“ putujících z Plzně na konec světa, tak ho pochopit a reflektovat v kontextu současné situace? Tato otázka otevřela hledání cesty k fúzi expozičních a (tradičně) scénických způsobů práce, které, jak se ukázalo na konci cesty, vykristalizovalo ve velmi efektivní a mocný způsob práce s publikem (jak se školními skupinami, tak s individuálními návštěvníky) a které dokáže otevřít společensky ožehavé téma, zpracovat emoce, které jsou s ním spojené, a reflektovat ho na základě prožitku příběhu a historických dat.

12:30 – 13:30 SPOLEČNÝ OBĚD V PROSTORÁCH ZČM

ODPOLEDNÍ BLOK

Téma: Příklady dobré praxe z České republiky a Slovenska 1. DÍL

Česká, moravská a slovenská muzejní a galerijní pedagogika je na vysoké úrovni i v porovnání se zahraničím. Hlavní myšlenkou semináře je nabídnout odborné veřejnosti z muzejních a galerijních institucí přímý kontakt s aktuálními trendy současné mimoškolní pedagogiky a poskytnout tak diskusní platformu k oborové problematice za účasti odborníků ze zahraničí a muzejních a galerijních pedagogů z České a Slovenské republiky.

13:30 – 13:50

PaedDr. Markéta Pastorová, Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Tvůrčí činnost žáků v různých stupních náročnosti

Anotace: Příspěvek poskytuje základní informace o tvorbě metodické podpory pro výuku oborů oblasti Umění a kultura na základních školách. Přibližuje zejména přístup k nastavení různých úrovní náročnosti pro tvůrčí činnosti z výtvarné výchovy a nabízí tak inspiraci i pro programy muzeí a galerií. Příspěvek navazuje na téma standardů a jejich využití v aktivitách muzejní edukace (přednesen na konferenci v roce 2015).

13:55 – 14:15

Mgr. Jitka Králová, Regionální muzeum Mělník

Komunikace muzea a školy při realizaci preventivních projektů ve světle orientačního šetření

Anotace: Mělnické muzeum hledá co nejoptimálnější způsoby komunikace se školami při jejich účasti na edukačních projektech. Mimo jiné i při realizaci programů sociálně preventivního charakteru. Je nastavená cesta efektivní volbou usnadňující výměnu informací v dnešním podnětý přesyceném školním prostředí? Příspěvek zhodnotí výsledky orientačního výzkumného šetření mezi pedagogy. Seznamte se, prosím, se zkušeností z praxe a přijměte pozvání k diskuzi mezi účastníky fóra.

14:20 – 14:40

Mgr. Jitka Pešková, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Přínos neformálního vzdělávání v muzeu formálnímu vzdělávání

Anotace: Muzeum a jeho možnosti objektového učení se mohou stát nejen cestou či inspirací, ale především kvalitním doplněním pro pozitivní ovlivňování výstupů, které má přinášet formální vzdělávání. Umožňuje zapojení do prožitků z kulturního dědictví a zároveň má díky interaktivním formám a využívání nejnovějších metod edukační efekt, který pozitivně ovlivňuje kulturní kompetence žáků a studentů. Na základě dosud provedených evaluací se ukazuje cesta využívání objektového učení v muzeu jako velmi přínosná pro formální vzdělávání. Primárním cílem příspěvku je představit přenesení teoretické přípravy a didaktického uchopení vzdělávacího obsahu a naplňování předem jasně stanovených cílů do praxe. Sekundárně pak přiblíží vliv evaluace na kvalitu didaktického uchopení a samotnou realizaci zprostředkování edukačních programů, které muzeum školy nabízí.

14:45 – 15:05

Lenka Janoušková, Muzeum Bohuslava Horáka, Rokycany

Pohádkové postavy v rolích průvodců

Anotace: V Muzeu Dr. B. Horáka v Rokycanech se již řadu let připravují různé doprovodné programy pro mateřské, základní a střední školy ke stálým expozicím i ke krátkodobým výstavám. Mezi nejvíce oblíbené patří již několik let skřítek Muzejníček a víla Muzejníčka. V rámci tohoto programu mají děti možnost seznámit se postupně se všemi stálými expozicemi muzea. Program probíhá celoročně a je určen především pro naše nejmladší návštěvníky. Druhým oblíbeným programem je Muzejní průvodce aneb poznáváme muzeum, který je určen pro žáky základních škol a nižšího stupně gymnázií. Mladí lidé si jeho prostřednictvím mohou vyzkoušet, jaké je to být v pozici muzejního průvodce a co všechno tato práce obnáší. Zároveň získají řadu zajímavých informací o historii muzea v Rokycanech.

15:10 – 15:30

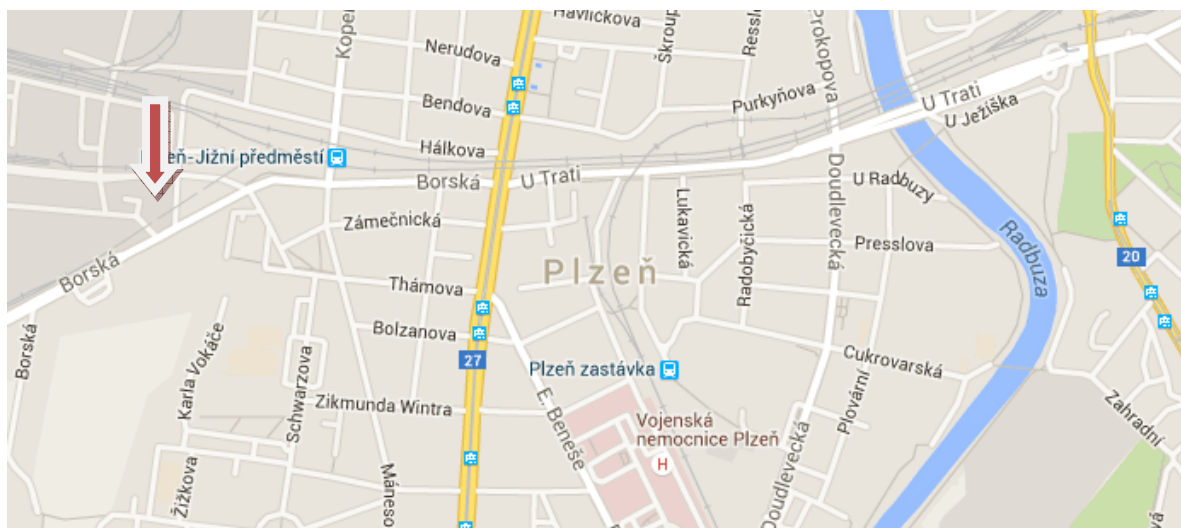
Mgr. Martina Svobodová, Střední škola Svobodovi pro děti, Sudoměřice u Bechyně

Projekt Litomyšlení – město a místo jako živá expozice

Anotace: V roce 2015 byl uveden do provozu otevřený projekt pro děti Litomyšlení. V osmi navzájem myšlenkově propojených expozicích a instalacích představuje dětem zámecké návrší v Litomyšli a jeho vazby k městu. V centru zájmu ovšem nejsou budovy, ale především jednotlivé stavy obyvatel města Litomyšle: osvětlená šlechta, církev a měšťanstvo a vzájemně prospěšná symbióza jejich života. Stavby zůstávají, lidé mizí...

15:30 PŘESTÁVKA a PŘESUN DO TECHMANIE

U Planetária 2969/1, 301 00 Plzeň <http://techmania.cz/>

TECHMANIA NOCTURNO

17:00 – 17:20

Mgr. David Lobotka, vedoucí Vývojového oddělení Techmania Science Center Plzeň
Muzea a science centra - co (ne)máme společné

Anotace: David Lobotka ve svém příspěvku seznámí posluchače se science centry, jejich historií a zejména s principy jejich fungování. Z popisu science center a konkrétního příkladu zástupce Techmania Science Center vyplyne, co je odlišuje od muzeí. Naopak tyto instituce spojuje skutečnost, že se věnují neformálnímu vzdělání a díky tomu mají společné i některé cíle.

17:25 - 20:00

Komentovaná prohlídka prostor Techmania Science Center Plzeň

Techmania Science Center a planetárium se nachází v bývalé průmyslové hale a jídelně v areálu plzeňské „škodovky“. Na expoziční ploše větší než 7 500 m² se odehrávají vědecká show, hlavolamy, demonstrace pokusů, interaktivní expozice, experimenty i netradiční workshopy. Navštívit lze i supermoderní planetárium. Díky špičkovým 3D technologiím se plzeňské planetárium řadí k nejlepším zařízením svého druhu v Evropě. Projekce umožní cestovat vesmírem rychleji než světlo, zhlédnout až 160 tisíc hvězd v souřadnicovém systému nebo miliardy galaxií zachycených Hubbleovým teleskopem. Prostřednictvím dat americké družice NOAA můžete na Science on a Sphere pozorovat atmosféru Země, mořské proudy nebo facebookovou tmu nad Čínou a Severní Koreou. Za vidění stojí též laboratoře biologie, chemie, fyziky a dílny.

20:00 – 22:00 Společenský večer v Techmání

Neformální setkání s malým občerstvením

STŘEDA 27. dubna 2016

DOPOLEDNÍ BLOK

Téma: Příklady dobré praxe z Čech, Moravy a Slovenska 2. DÍL

9:00 – 9:20

Mgr. Eva Ševčíková, Kulturní centrum Bílovec

Kouzelné sklepení a muzejní kuříky v bíloveckém muzeu

Anotace: Kouzelné sklepení se skřítky Picmochy je projekt, který má do muzea v Bílovci přilákat zejména rodiny s dětmi. I přes to, že se skřítky se svými rodinami zabydli jen ve sklepení, tak díky pracovním listům provázejí malé návštěvníky po celém muzeu a hravou formou jim přibližují historii i současnost Bílovce. Pro děti staršího školního věku jsme připravili sérii poutavých hodin dějepisu s využitím replik sbírkových předmětů. Díky projektu Národního muzea „Dotkni se 20. století“ si žáci připomínají milníky světových dějin.

9:25 – 9:45

Mgr. Marcela Štýbrová, Západočeská galerie v Plzni

„Baroko dětskýma očima“. Galerijní program jako podnět k projektovému vyučování nejmenších dětí z mateřských škol

Anotace: Příspěvek krátce uvede posluchače do problematiky předškolního vzdělávání, které prostřednictvím Rámcového vzdělávacího programu dává učitelům příležitost využívat ve výuce mnoha inovací, včetně projektové výuky. Tato komplexní metoda, která žáky motivuje k samostatné práci, k experimentování a seberealizaci, vychází ze situací a činností navozujících prožitky dětí a dobře zapadá do konceptu galerijních animací. Příspěvek představí na dvou příkladech spolupráce s konkrétními mateřskými školami projekt, který vznikl u příležitosti uvedení výstavy „Vznešenost a zbožnost. Barokní umění na Plzeňsku a v západních Čechách“ v Západočeské galerii v Plzni.

9:50 – 10:10

Mgr. Petra Peřtová, Podbrdské muzeum, ZUŠ Jakuba Jana Ryby

Dětský animovaný dokument jako součást vzdělávacího programu pro školy

Anotace: Příspěvek shrnuje poznatky získané při koncepci, tvorbě a využití dětských animovaných filmových dokumentů pro vzdělávací účely v prostředí muzea. Je založen na komparaci dvou konkrétních příkladů, dokumentu historického a přírodovědného. Přináší reflexi jejich vzdělávacího potenciálu, včetně širší využitelnosti mimo prostředí muzea.

10:15 – 10:35

Olga Búciová, Moravská galerie v Brně

Jak nalákat na umění?

Anotace: Příspěvek komplexně uvede edukační a programové aktivity Moravské galerie v Brně, především v kontextu obnovených stálých expozic a klíčových projektů mezi aktuálními výstavami. Kromě stávajících a nově připravovaných programových formátů bychom v krátké retrospektivě představili také příklad mezinárodní spolupráce v rámci evropského programu celoživotního vzdělávání (Lifelong Learning Programme).

10:40 – 11:00

PaedDr. Katarína Kosánová, Slovak Design Museum, Bratislava

Osem inteligencií v programe Leporelo o dizajne alebo deti potrebujú rôznorodosť

Anotace: - Inšpirovala nás monografická výstava grafického dizajnéra a ilustrátora, ktorý už v roku 2014 venoval vznikajúcemu Slovenskému múzeu dizajnu prevažnú časť svojej tvorby. Diela boli vytvorené od prvej polovice 60. rokov do súčasnosti a reprezentujú autorov intenzívny záujem o kultúru – knižný dizajn s dôrazom na ilustráciu, tvorbu pre štúdio S, filmové plagáty, obaly platní, dizajn pre Bratislavskú lýru, dážďové námety, príležitostný grafický dizajn osobného charakteru (oznámenia, PF). Vážny komediant je označenie, ktoré charakterizuje tvorbu Jana Meisnera i jeho prístup k životu, vidí svet vo farbách dúhy, no dokáže pracovať aj s tušom a tlačiarenskou čerňou. Pri tejto príležitosti bol vytvorený vzdelávací program pre deti do 10 rokov z cyklu Deti vo forme. Program, ktorý pozve deti do sveta dizajnu a prevedie ich prostredníctvom vytvorenia leporela tvorbou a výstavou Jana Meisnera.

11:00 – 11:30 PŘESTÁVKA

11:30 - 11:50

Mgr. art Lucia Kotvanová, Dom umenia/ Kunsthalle Bratislava

Do akej miery je potrebné sprostredkovanie súčasného umenia?

(Pomyselná hranica medzi tzv. starým a novým umením)

Anotace: Téma sprostredkovania súčasného umenia je veľkým diskurzom ako umeleckej obce, tak aj laickej verejnosti. Pomyselná hranica medzi tzv. starým a novým umením dnes predstavuje akúsi priepasť v kontinuálnom vnímaní umenia. Nielen náš školský systém, ako ho poznáme z praxe, pri vzdelávaní v oblasti umenia neprekračuje istú hranicu, a tak opomína 100 ročnú históriu v oblasti umenia. Tento stav spôsobuje, že laický návštevník galérie alebo výstavy súčasného umenia s ním často prichádza do kontaktu po prvý krát priamo v galérii...Príspevok predstaví prístupy neformálneho vzdelávania a galerijnej pedagogiky k tomuto diskurzu v galérii súčasného umenia - Dome umenia / Kunsthalle Bratislava.

11:55 – 12:15

Mgr. Bc. Alice Stuchlíková, Ph.D., Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity

Centre Georges Pompidou - galerijní pedagogika v edici L'art en jeu

Anotace: Centre Georges Pompidou v Paříži je od doby svého vzniku v 70. letech 20. století v mnoha ohledech inspirací pro kulturní instituce po celém světě. Národní centrum umění a kultury Georges Pompidou je výjimečné nejen na svou dobu progresivní architekturou, ale i atraktivní expozicí zahrnující díla takových umělců, jakou jsou Marcel Duchamp, Vasily Kandinsky, Pablo Picasso a Jackson Pollock. Disponuje dětským ateliérem a poskytuje pedagogický servis školám. Zprostředkovat svou sbírku se snaží prostřednictvím animací i publikací. Okolo třiceti děl od stejného počtu kmenových umělců našlo své monografické zpracování ve čtvercových knížkách edice L'art en jeu. Každá publikace z této série se snaží vybrané dílo přiblížit hravě, kreativně a s citem pro individuální výtvarný projev a příběh konkrétního umělce. Primární cílová skupina čtenářů jsou děti, ale i dospělí zájemci, například muzejní a galerijní pedagogové, mohou v těchto knížkách najít některé odpovědi a zejména otázky, nad nimiž lze v souvislosti s uměním 20. století přemýšlet.

12:20 – 12:40

PhDr. Pavla Hlušíčková, Ph.D., Národní památkový ústav

Program Kreativní Evropa

Anotace: Jak žádat o grant z programu Kreativní Evropa? Zajímají vás příklady oceněných projektů z České republiky? Uvažujete o tom, že byste pamětihodnost z vašeho regionu přihlásili do národního kola Označení kulturního dědictví? Seznamte se s programem Kreativní Evropa.

OFICIÁLNÍ ZAKONČENÍ KOLOKVIA V PROSTORÁCH ZČM

WORKSHOP V ZÁPADOČESKÉ GALERII V PLZNI

13:00 – 15:00

Dvouhodinová galerijní animace k výstavě „Živly v nás. Katastrofa a její obraz v kultuře 19. století“ ve výstavní síni „13“, přičemž část této animace bude pojata jako artefietická dílna. Počet účastníků omezen – nutno se přihlásit při registraci!

Záštitu nad seminářem převzala Asociace muzeí a galerií ČR, z.s.

Oficiálním partnerem akce je Techmania Science Center o.p.s. Plzeň.

Garant semináře:

Mgr. Denisa Brejchová

Muzejní pedagog

Ambassador Hands On! International Association of Children in Museum pro ČR

Západočeské muzeum v Plzni, příspěvková organizace

Kopeckého sady 2, 301 00 Plzeň

Mob.: +420 776 63 40 40 nebo +420 778 429 480

e-mail: dbrejchova@zcm.cz

www.zcm.cz

Překlady a tlumočení:

Mgr. Petra Borovanská

**ASOCIACE MUZEÍ
A GALERIÍ ČR, Z. S.**

**International Association
of Children in Museums**